

[Juul Madsen.]

bruget, være opfyldt for længst. Vi har vel i dag ca. 14.000 gifte arbejdere i landbruget. Ved alle større gårde er der for længst opført arbejderboliger, der tilhører gårdene, og som dækker en meget stor del af disse 14.000 gifte landarbejders boligbehov. Det ærede medlem hr. Peter Larsen har altså ret, når han siger, at sandheden om denne lovgivning er, at der opføres arbejderboliger med det formål at fastholde arbejdskraft ved landbruget, skovbruget og dertil knyttede virksomheder, men at disse boliger i løbet af ganske få år bebos af personer, der er tilknyttet andre erhverv og dermed også har disse andrervs højere lønninger og så samtidig stadig sidder på særlige vilkår, selv om der, når det bliver opdaget, sker visse ændringer med hensyn til deres betaling af renter og afdrag o. lign.

Det konservative folkeparti vil gerne medvirke til en saglig drøftelse af denne udlånslov, men vi må stille 3 betingelser, som vi kan drøfte nærmere i udvalget, nemlig for det første, at lovens beløbsramme ændres således, at det beløb på 2 mill. kr., der for øjeblikket stilles til rådighed i henhold til hovedlovens kap. VI, bliver større, og at det beløb, der stilles til rådighed efter hovedlovens kap. IV, nemlig de 23 mill. kr., reduceres tilsvarende. For forholdet er ganske enkelt det, som det også fremgår af bemærkningerne, at hvis man skal fastholde arbejdskraft ved landbruget, bliver det fremover et problem at give landbruget selv, altså landbrugets ejere, dets bedriftsherrer, større mulighed for at bygge efter denne lov end hidtil, men det kan man gøre ved at øge beløbsrammen under kap. VI og samtidig reducere den under kap. IV. Der bliver et stadig større behov for, at det er de enkelte landbrugsbedrifter, der opfører disse arbejderboliger, og ikke den enkelte landarbejder, der er landarbejder i det enkelte år, men som meget ofte hurtigt forlader landbruget. Det må kunne drøftes gradvis at overføre beløb fra kap. IV til kap. VI i pagt med den udvikling, der er i gang.

For det andet vil jeg gerne understrege — det er også i overensstemmelse med den udtalelse, som det ærede medlem hr. Peter Larsen kom med — at størrelsen af den rentefod, vi har for øjeblikket på reelt

2 pct. af hovedstolen, må kunne drøftes, må analyseres. Vi må i udvalget prøve at finde frem til en rentefod, som med de lempelser, vi nu synes der skal være, er mere rimelig i forhold til den markedsrente, vi har i dag.

Endelig for det tredje har det konservative folkeparti jo nu i adskillige år fastholdt som en betingelse for sin medvirken, at der sker en normalisering af selve finansieringsgrundlaget. Det vil sige, at der indskydes en prioritet på fra 10.000 til 15.000 kr. på normal måde igennem private finansieringsinstitutter eller pengeinstitutter, således at vi for denne finansiering ad privat vej med uændret beløbsramme kan bygge et større antal boliger og dermed, håber vi, fastholde et større antal arbejdere ude på landet.

Hvis disse betingelser kan drøftes og bliver opfyldt, kan det konservative folkeparti gå ind for dette lovforslag, i modsat fald tør jeg ikke love det; men jeg tror også, at de synspunkter, jeg her har fremført, er i overensstemmelse med den øjeblikkelige og fremtidige udvikling, så jeg håber, det vil blive muligt i år at skaffe ørenlyd for vor opfattelse i udvalget.

Svend Haugaard: På grund af de desværre stærkt stigende priser både på byggegrunde og i byggeomkostningerne vil det være rigtigt at gennemføre den foreslåede ajourføring af lånebeløbene. Jeg tror, det er meget vigtigt, at man påser, at dette byggeri ikke for hurtigt bliver utidssvarende, hverken når det gælder boligstørrelsen, eller når det gælder de moderne bekvemmeligheder, som enhver bolig i dag gerne skulle være udstyret med. Der er eksempler nok på, at det kan knibe inden for den givne beløbsramme at klare den forsvarlige indretning. Ret ofte ser man, at der efter ganske få års forløb opstår ønske om ombygning eller tilbygning. Jeg mener stadig, der er behov for denne låneordning, bl. a. for, som det blev nævnt her, at fastholde arbejdskraft i landbruget, og jeg må derfor beklage, at der ikke foreslås en stigning i rådighedsbeløbets størrelse, samtidig med at der foreslås en stigning for det enkelte udlån. Når den enkelte skal have større lån, uden at rådighedsbeløbet som sådant stiger, må det nødvendigvis betyde færre bevillinger, og